

**ŻEBY POLSKA
BYŁA POLSKĄ... –
UTWORZENIE „SOLIDARNOŚCI”**

**JOANNA
WODOWSKA**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania historii dla szkoły ponadpodstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Marta Milewska
Recenzja merytoryczna – Ewa Skrzywanek
dr Beata Rola
Jan Bielecki
Katarzyna Szczepkowska-Szczęśniak

Redakcja językowa i korekta - Editio

Projekt graficzny i projekt okładki - Editio

Skład i redakcja techniczna - Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Żeby Polska była Polską... – utworzenie „Solidarności”

Klasa:

IV

Miejsce:

pracownia wyposażona w komputery z dostępem do Internetu dla każdej grupy

Czas:

45 minut

Cele

Cel ogólny: przedstawienie strajków 1980 r. oraz scharakteryzowanie „Solidarności”.

Cele szczegółowe

Uczeń:

- wskazuje przyczyny, przebieg i skutki strajków 1980 r.;
- dostrzega okoliczności utworzenia „Solidarności”;
- charakteryzuje i ocenia działania „Solidarności”;
- doskonali umiejętności myślenia przyczynowo-skutkowego oraz wnioskowania i analizowania z różnych punktów widzenia;
- wskazuje wydarzenia związane z powstaniem i działaniami „Solidarności” (SPE: zespół Aspergera, autyzm).

Środki dydaktyczne:

- mapy;
- atlasy;
- tekst źródłowy *21 postulatów MKS z 1980 r.* dostępny w zasobach strony internetowej www.solidarnosc.org.pl/21-postulatow (dostęp 2.04.2019 r.).

Metody, techniki i formy:

- praca ze źródłem i mapą;
- praca w parach;
- dyskusja;
- analiza SWOT.

Uwagi: W czasie zajęć należy zwrócić uwagę na intuicyjne ocenianie wydarzeń, co jest wymogiem pedagogiki humanistycznej W. Diltheya.

Przebieg lekcji

Część wstępna:

W oparciu o mapy z atlasów uczniowie przypominają najważniejsze strajki w Polsce komunistycznej i głównych ośrodkach buntu.

Strajki sierpnia 1980 r.

Uczniowie w parach analizują źródło – *21 postulatów MKS z 1980 r.*, a następnie dokonują hierarchizacji i omawiają najważniejsze z nich.

Utworzenie „Solidarności”

W parach uczniowie dokonują analizy SWOT, szukając odpowiedzi na problemy: mocne i słabe strony utworzenia „Solidarności” oraz szanse, które dawała i zagrożenia, które niosła. Po wykonaniu zadania uczniowie prezentują swoje rozwiązania, wzajemnie uzupełniając wypowiedzi.

Idealy „Solidarności”

W oparciu o wiedzę wyniesioną z historii z klasy VIII oraz lekcji WOS, uczniowie dyskutują na temat ideałów „Solidarności”.

Część podsumowująca:

Na czym polegał fenomen „Solidarności”? Dlaczego ideały zostały zaprzepaszczone w kolejnych dekadach? Czy może Polacy stali się konformistami?

Komentarz metodyczny

W trakcie lekcji uczniowie rozwijają swoje poczucie odpowiedzialności za ojczyznę, kształtują postawy odpowiedzialnego obywatela i rozwijają kompetencje społeczne.

Ocenie podlega aktywność uczniów: celność wnioskowania, dokonywania refleksji, argumentowanie.